HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

כמין כוורת היה לה בתנור. וזה הדפוס שהוא נאפה בו מרובע והיינו כמין מיצה פרוצה שיש לה שוליים רחבים ומרובעים: **מימא ופיה דומה כו'.** ד] השוליים עשויין כספיה: **כמין דוקרנין.** כמין ה] קניס הדוקרנין קניס שיש בהן ענפים הרבה דהוו מפולגין: **נפסל במסעות.** כשנוסעין ישראל במדבר ומפרקים המשכן ונושאים שלמן עם הלחם כדכתיב (במדבר ד) ועל שלמן הפנים יפרשו בגד תכלת מי נפסל לחם ביוצא או לא: **בחנייתו נפסל ביוצא.** אם ו] יוצא חוץ לקלעים כדכתיב והיתה לאהרן ולבניו והלכוהו במקום קדוש (ויקרא כד): **ולחם התמיד עליו יהיה.** אלמא בקדושתיה קאי: **ממקומו.** ז] של שולחן: **במסודר.** על השלחן: ח] **(במסולק).** שעדיין לא הגיע זמן לסלק את זה עד ט] שנסעו ומ"מ בתוך מחנה הלויים הוא שנושאין אותן י] עמהן עם המשכן ודגלי מחנה ישראל סביב להם: **כי לא מפיק ליה.** מעזרה והשתא נמי לא אפקיה ממחנה לויה: **לדגלים.** להורות איזה דגל יסע ראשון ואיזה אחרון ואיזה אחרון: **סילוק מסעות.** יא] שהפרוסת נגללות: **קדשים נפסלים ביוצא.** שאין להם קלעים ואעפ"כ המחנה קדוש וחזין ומצורעין משתלחין חוץ ממחיצתן מצורע חוץ למחנה ישראל והיו מהלכים בסוף מחנה כדאמר בברכות (דף מד.) את הכ בסופה ד) וחזין חוץ למחנה לויה: **אי אהל מועד דוקא הוא.** אע"ג דהוגלגלו הפרוכת כדקתני לעיל: ה"ג **אפילו קדשים נמי לא ליפסלו ואי אהל מועד לאו דוקא הוא אפילו לחם הפנים נמי ליפסול: אלא כי אתא רבין אמר.** אהל מועד לאו דוקא דלדגלים הוא דאתא ומר דמכשיר במסודר דכתיב לחם תמיד עליו יהיה ומר דפסיל במסולק: **ש"מ.** מדקתני קדשים נפסלים משום פסול יוצא: **יש סילוק מסעות בלילה.** שאם היה נעלה הענן בלילה היו נוסעים מיד ולא היו ממתינין עד הבקר: **אימא מידלו.** קלעים: **בלילה לא מלו עקרי.** דכתיב יומם בריש והדר לילה קמ"ל: **ורמינהי.** ג] דתקתי וחזין ומצורעין משתלחין: ט) **בפסח הכא בטומאה.** כגון שרוב ציבור טומאים דכתיב (פסחים דף סו:) אם נדחה לפסח שני ולא ציבור וטומאת מת הותרה להם כדכתיב (במדבר ט) טומאת יג) נפש אנשים לא זיכה ולרעת ורבי

מיתיבי כמין כוורת היה לה בתנור א)ודומה כמין טבלא מרובעת אימא ופיה דומה כמין טבלא מרובעת תניא כמאן דאמר כמין ספינה רוקדת דתניא ארבעה סניפין של זהב היו שם מפוצלין מראשיהן כמין דקרנין היו שסומכין בהן את הלחם שהוא דומה כמין ספינה רוקדת איבעיא להו לחם הפנים נפסל במסעות או אינו נפסל במסעות רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי חד אמר נפסל וחד אמר אינו נפסל מאן דאמר נפסל דכתיב [1]כאשר יחנו כן יסעו מה בחנייתו נפסל ביוצא אף בנסיעתו נפסל ביוצא מאן דאמר אינו נפסל דכתיב [2]ולחם התמיד עליו יהיה ואידך נמי הא כתיב כאשר יחנו כן יסעו לאידך גיסא מה בחנייתו כי לא יצא ממקומו לא מיפסיל אף בנסיעתו כי לא יצא ממקומו לא מיפסיל ואידך נמי הא כתיב ולחם התמיד עליו יהיה אלא כי אתא רב דימי אמר ב) במסודר דכולי עלמא לא פליגי אלא כי פליגי במסולק מאן דאמר נפסל דכתיב כאשר יחנו כן יסעו מה בחנייתו נפסל ביוצא אף בנסיעתו מיפסל ביוצא למאן דאמר אינו נפסל דכתיב [1]ונסע אהל מועד ג) אע"פ שנסע אהל מועד הוא ואידך נמי הכתיב כאשר יחנו כן יסעו לאידך גיסא מה בחנייתו ד] כי לא מפיק ליה לא מיפסיל אף בנסיעתו כי לא מפיק ליה לא מיפסיל ואידך נמי הא כתיב ונסע אהל מועד ההוא לדגלים הוא דאתא ואידך [1]ממחנה הלוים בתוך המחנות נפקא מיתיבי ה) בשעת סילוק מסעות קדשים נפסלין ביוצא וזבין ומצורעין משתלחין חוץ למחיצתן מאי לאו אפילו לחם הפנים לא בר מלחם הפנים מה נפשך אי אהל מועד דוקא הוא אפילו קדשים נמי אי אהל מועד לאו דוקא הוא אפילו לחם הפנים נמי אלא כי אתא רבין אמר מר אמר במסודר ומר אמר במסולק ולא פליגי אמר אביי ש"מ יש סילוק מסעות בלילה דאי סלקא דעתך אין סילוק מסעות בלילה אימת מדלי ו) לצפרא מאי אירא משום יוצא תיפוק לי דאיפסיל ליה בלינה פשיטא [3]ללדת יומם ולילה כתיב מהו דתימא הני מילי היכא דעקור ביממא אבל היכא דלא עקור ביממא בלילא לא מצו עקרי קא משמע לן ורמינהי ז)הוגללו הפרוכת הותרו הזבין ומצורעין ליכנס לשם אמר רב אשי לא קשיא הא ר' אליעזר הא רבנן דתניא רבי

כמין כוורת (דף ת.). והכא קתני כמין עגלא מרובעת אלא מנוקב ככוורת של קניס שישלוט האור בכולו: **מר אמר במסודר ומר אמר במסולק ולא פליגי.** ד] מסקנת דשמעתא דלא אמרינן אע"פ שנסע אהל מועד הוא והא דמסקי ליה בפ' בתרא דזבחים (דף קטו:) ו) היינו לענין קדשים קליס דנאכלין בכל מחנה ישראל ולא בעו אהל מועד ומיהו ק' דבפרק קדשי קדשים (שם דף פא.): מסיק ליה גבי קדשי קדשים דמפרש בשני מקומות קדשים נאכלים קודם שיעמידו הלויס את המשכן ולאחר שיפרקו הלויס המשכן ולא מיפסלי ביוצא משום דאע"פ שנסע אהל מועד הוא ויש לומר דהתם מיירי מז ז) (קודם) שנפרס אהל מועד והמזבח וקלעי החצר עומדים במקומן ח) וא"ת וכיון שנסתלק המזבח היכי מתאכלן הא"ל אלעזר התם מזבח שנפגם אין אוכלין בגיגו שירי מנחה ור' ישמעאל בר' יוסי נמי קאמר כל הקדשים שנאמרו שם פסולין ואפילו קדשים קליס והתם מדמי סילוק מסעות לנפגם מזבח וא"ל דאתיא כתנא דפליג אר' ישמעאל בר' יוסי ובקונטרס פי' התם דשני מקומות לא לאחר שנסעו ונסתלק המזבח קאמר אלא מד מייתיה כדאיתא בעוד שהמשכן נטוי כמשפטו וחד לאחר שפרקוהו קרשיו וריעותיו ועדיין המזבח במקומו וקודם שיעמידו לויס המשכן דנקט לא דווקא נקט חדא דלא משכחת לה שיהא המזבח מונח קודם העמדת המשכן שהרי קודם שיחנו בני קהת ושאר המזבחות היו מונין בני גרשון ובני מררי ושאר המשכן ומקימין אותו מז ז] ט) אבל בנסיעתן שהיו מורידין המשכן תחלה י) ומושאין בני גרשון ובני מררי אחר דגל ראשון ובני קהת אחר דגל שני כדי שיהו קודמין בני גרשון בחנייתן ומעמידין את המשכן לפני בא בני קהת כדכתיב אחר מסע יח] בני יהודה (במדבר י) והורד המשכן ואחר שני דגלים כתיב (שם) ונסעו הקהתים נושאי המקדש והיינו אהרן ומזבחות וכלי שרת והקימו בני גרשון המשכן עד בואם של בני קהת ועוד אי בשעינו את הסדר מוקמת לה היכי שחטו קרבנם קודם שיעמידו המשכן הא אמרן באיזהו מקומן (זבחים דף נה:) שלמים ששחטן קודם שיעמידו הלויס את המשכן פסולין ואי גרסינן לה מיתוקמא בשעינו את הסדר והכא דאיזהו מקומן שלמים דווקא קאמר ומשום דכתיב בהו ושחטו פתח אהל מועד ולא יליף שאר קדשים מייתיה עכ"ל והא דתנן גבי תמיד (דף ל:) לא היה

בשעת סילוק מסעות. כשמורידין את המשכן ומסתלקין את המזבחות בעת המסעות במדבר קדשים נפסלין. כשר קדשי קדשים, וקק"ל מפני סילוק המזבח הוא מדקתני חזין ומצורעין משתלחין שאין מצוע נכנס לדגלי הכהנים ולא זב למחנה לויס ומשאי אהרון כדאמרינן לקמן (דף פא.): אע"פ שנסע אהל מועד הוא (זבחים ט.). **הוגללו הפרוכת.** שהיו נגללין בשעת נסיעתן, והיו נוסעין כולן וכאן זבים ומצורעים ומנכנסין במחנה (תענית כא:).

שיטה מקובצת

א) במסורה. גליון פ"ה במסורה על השלחן שעדיין לא הגיע כו' עד שסלקוהו בשבת כו'. וק"ק דהא ע"כ בשבת לא נסעו משום הוצאה ומחמר כמו שכתבו התוס' לקמן ושמא יש לומר כגון שאותו שבת היה יוה"כ שלחם הפנים נאכל לערב במוצאי שבת ולא הספיקו לאכול אותם עד שנסעו ויש סילוק מסעות בלילה כדמוכיח אביי וכן משמע לקמן במתני' חל יוה"כ להיות בשבת החלות מתחלקות לערב עכ"ל הגליון גמרא של קלף: **ב)** כי לא מפיק ליה. פ"ה כי לא מפיק ליה היה מעזרה הי"נ לא מפיק ליה מחנה לויה וקשה דמה יש לנו לדמות עזרה למחנה לויה ונראה דה"פ אף נסיעתו כי לא מפיק ממחנה לויה לא מפסיל דמחנה לויה אקרי אהל מועד בשעת מסע דכתיב ונסע אהל מועד מחנה לוים אלמא דקרוי אהל מועד לפי שאהל מועד בתוכו:

ג) מצפרא. חדושי רגמ"ה

נפסל במסעות. כשהיו ישראל נוסעים ממקום למקום היו נושאים את השלחן וגם הלחם: חד אמר נפסל במסעות. דכיון שנסעו ממקומן הוא יוצא לחוץ ממחיצתו: וחד אמר אינו נפסל. הלחם אם הוא במקומו על השלחן: כי פליגי במסולק. [אם] סלקוהו מן השלחן [בשעת] נסיעה וכרכוהו [בבגד] תכלת שעליו בפרכת והוליכוהו: אע"פ שנסע אהל מועד הוא. כיון דעדיין הוא כרוך בין הפרוכת אהל מועד ולא במסל בלינה: ההוא לדגלים הוא דאתא. שיהא אהל מועד באמצע הדגלים בין דגל ראובן לדגל אפרים: סילוק מסעות. היינו סלוק אהל מועד: קדשים. שהיו [נשארים] נפסלים משום יוצא: זבים ומצורעים משתלחים חוץ למחנה. כלומר שלא היו רואין לילכנס באותו מקום שהיה בו אהל מועד מפני שהוא קדוש: אימת מדלי מצפרא. כלומר אימת מסלקן מצפרא: תיפוק לי דאיפסיל בלינה. דבצפרא אכתי לא עבדא בה קרבנות והני קרבנות הוי ביה מאתמול ואי לא מדלי אלא מצפרא הוה בהנהו קדשים נמי פסול לינה אלא מדלא איירי בפסול לינה ש"מ [יש] סילוק מסעות בלילה. (עכ"ל הרגמ"ה): **ד)** כו' אבל: אמר במסולק ולא פליגי והא בריתא דאמרה דקדשים נפסלין דמשמע אפילו לחם נמי במסולק קאמר: אימת מדלי. כלומר אימת מסלקי: מצפרא תפוק לי דאיפסיל בלינה. דבצפרא אכתי לא עבדו ביה קרבנות והני קדשים דהוו ביה מדאתמול הוו ואי לא מדלי אלא מצפרא הוה בהנהו קדשים נמי פסול לינה אלא מדלא איירי בפסול לינה ש"מ יש סילוק מסעות בלילה: פשיטא דכתיב ללכת יומם ולילה דבלילה נמי מסלקי: מהו דתימא הני מילי דאימתי אזלי בלילא כגון דעקור המסעות ביממא וכו': הוגללו הפרוכות.

ה) קנים שיש בהן ענפים הרבה דהיינו מפוצלין: **ו)** אם היה: **ז)** על השלחן תיבת של נמחק: **ח)** תיבת במסולק ל"ש ונמחק: **ט)** שנסעו כ"ע לא פליגי דלא איפסל דהא כתיב לחם הפנים תמיד כי פליגי במסולק שסלקוה לשבת וסדרו אחר ולא הספיקו לאכול אותם עד שנסעו: **י)** אותן כהנים עמהם על השלחן ודגלי: **יא)** שהפרוסות נגלל: **יב)** ורמינהי להא: **יג)** טמא לנפש: **יד)** פליגי ממסקנא דשמעתא [משמע]: **טו)** קודם שנפרס אהל מועד מכל וכל: **טו)** תיבת אבל נמחק: **יז)** תחלה ונוסעין תיבת ונושאין נמחק: **יח)** מסע דגל: **יט)** בלילה תיפוק ליה דאיפסל:

תורה אור השלם

1. וְנָסַע אֹהֶל מוֹעֵד מַחֲנֵה הַלְּוִיִּם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֹת כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵּן יִסָּעוּ אִישׁ עַל יָדוֹ לְדִגְלֵיהֶם:

במדבר ב יז

2. וְעַל שֻׁלְחַן הַפָּנִים יִפְרְשׂוּ בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת הַקְּעָרֹת וְאֶת הַכַּפֹּת וְאֶת הַמְּנַקִּיֹּת וְאֶת קְשׂוֹת הַנֵּסֶךְ וְלֶחֶם הַתָּמִיד עָלָיו יִהְיֶה:

במדבר ד ז

3. וְיָדַי הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם וָלָיְלָה:

שמות יג כא

רבינו גרשום

כמין כוורת היה לה בתנור. לחלה והיינו הדפוס רדומה כמין טבלא מרובעת. אלמא דהלחם נמי מרובע כמין תיבה: מהא לא תקשי אימא ופיה של דפוס דומה כמין טבלא. שהיה פיה מרובע מרוחב כדי שיכניס בו הלחם בריוח אבל למטה עשוי הדפוס כמין ספינה רוקדת: ארבע סניפין. ב' לסדר זה וב' לסדר זה: ומפוצלין מראשיהן. כדי לקבל הקנים: כמין דוקרנין. כעין קנין שמתפרדין מלמעלה: נפסל במסעות. כשהיו ישראל נוסעים ממקום למקום היו נושאין את השלחן עם הלחם שעליו: חד אמר נפסל. דכיון דנסעו ממקומן הוה ליה חוץ ממחיצתו: חד אמר אינו נפסל [אם] הוא (ו)במקומו (הוא) על השלחן: מה בחניית המשכן נפסל ביוצא. חוץ ממקומו: אף בנסיעתו [כי לא יצא] ממקומו לא מיפסיל ע"ג השלחן: במסודר. שעדיין ע"ג השלחן לא מיפסיל אע"ג דנסעו: כי פליגי במסולק. שאם סלקוהו מן השלחן בשעת נסיעה וכרכוהו בבגד תכלת שעליו ובפרוכת והוליכוהו: אע"ג שנסע כיון דעדיין הוא כרוך בין הפרכת אהל מועד [הוא] ולא מפסל ביוצא: מה חנייתו כי לא מפיק ליה חוץ לירעיות לא מפסיל: ואידך דפסיל והכתיב ונסע אהל מועד דמשמע אף על גב דנסע אהל מועד הוא ההוא (דנסע) לדגלים הוא דאתא. שיהא אהל מועד באמצע הדגלים בין דגל ראובן לדגל אפרים: סילוק מסעות. היינו סילוק אהל מועד: קדשים שהיו שם נפסלין משום יוצא וזבין ומצורעין משתלחין חוץ למחיצה. כלומר שאין ראוין להכנס באותו מקום שהיה בו אהל מועד מפני שהיה קדוש: מאי לאו דמאי קדשים נפסלין אפילו לחם הפנים קאמר: אי אהל מועד דוקא הוא אפילו קדשים נמי לא ליפסלו: אלא כי אתא רבין אמר ר' יוחנן ור' יהושע בן לוי [לא פליגי] מאן דמכשר אמר במסודר ומאן דפסל

ו) [זבחים ספ: קטז:], **כ)** תוספתא דזבחים פי"ג ה"כ זבחים ס:, **ג)** [תענית כפ:], **ד)** [במדבר כפ], **ה)** שיר נש"ר, **ו)** נ"א דאמרינן אע"פ שנסע אהל מועד הוא היינו כו'. נ"ק, **ז)** נ"ק מ"ז, **ח)** [ע' מתוק' זבחים דף פא ע"א וע"ב בחוברן], **ט)** נ"ל ונסעתן היו מורידין כו' ונסעו בני.

מוסף רש"י

בשעת סילוק מסעות. כשמורידין את המשכן ומסתלקין את המזבחות בעת המסעות במדבר קדשים נפסלין. כשר קדשי קדשים, וקק"ל מפני סילוק המזבח הוא מדקתני חזין ומצורעין משתלחין שאין מצוע נכנס לדגלי הכהנים ולא זב למחנה לויס ומשאי אהרון כדאמרינן לקמן (דף פא.): אע"פ שנסע אהל מועד הוא (זבחים ט.). **הוגללו הפרוכת.** שהיו נגללין בשעת נסיעתן, והיו נוסעין כולן וכאן זבים ומצורעים ומנכנסין במחנה (תענית כא:).

ה א מיי' פ"ט מה"ל תמידין ומוספין הל' ט: